

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט אורי גולדקורן

גלעד יערי
ע"י ב"כ עו"ד רנן זיו

התובע

נגד

1. אקסטרא טופ בע"מ, ח.פ. 51-4058270
2. ראני עבאסי
שניהם ע"י ב"כ עו"ד סאיד עבאסי

הנתבעים

פסק דין

1 פרסום באתר אינטרנט השייך לנתבעת של צילום שצולם על-ידי התובע, שהינו
2 צלם מקצועי העוסק בנושאים דוקומנטריים וחדשותיים, ללא ידיעתו והסכמתו, הביא
3 לתביעה זו בגין הפרת זכות יוצרים.

4

5

רקע

6

7 2. חברת ס.ב. עיתון חיפה בע"מ (להלן: ס.ב.) הינה חברה בבעלותם של הנתבע מס'
8 2 (להלן: ראני) וסוהיל בושקאר, אשר על-פי הרשום בספרי רשם החברות הינם
9 הדירקטורים שלה. עד לחודש פברואר 2016 הייתה ס.ב. הבעלים של עיתון חיפה-נט
10 בשפה הערבית ושל אתר האינטרנט השייך לעיתון - www.haifanet.co.il (להלן:
11 אתר העיתון). ראני אף היה רשום כבעלים של שם מתחם (דומיין) haifanet.

12

13 3. העיתון ואתר העיתון נמכרו על-ידי ס.ב. ביום 10.2.2016 לנתבעת מס' 1 (להלן:
14 אקסטרא), שהינה חברה בבעלותו הבלעדית של עלי עבאסי, דודו של ראני (להלן: עלי).
15 באותו מועד נכרתו בין ס.ב. לבין אקסטרא שני הסכמים - הסכם מכר של העיתון ושל
16 אתר העיתון (להלן: הסכם המכר), והסכם נוסף, שכותרתו: "הסכם חלוקת אחריות לאחר

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

מכר זכויות עיתון ואתר אינטרנט" (להלן: הסכם חלוקת האחריות). בהסכם חלוקת
האחריות נכתב, בין השאר:

"הואיל וצד א' (ס.ב. - א"ג) הינו הבעלים הבלעדי של העיתון
חיפה-נט, וכמו כן הינו הבעלים הבלעדי של אתר האינטרנט
השייך לעיתון הנ"ל וכתובתו <http://www.haifanet.co.il>
(להלן: הממכר);

והואיל והמוכר (ס.ב. - א"ג) הצהיר בהסכם נפרד בין הצדדים
כי העיתון נקי מכל שעבוד וזכויות צד ג', עיקול, הערה, צווים
כלשהם ואין לאף אדם או גוף משפטי כלשהו זכויות בממכר
ואין כל מניעה האוסרת על המוכר למכרו;

והואיל וצד ב' (אקסטרא - א"ג) קנה את העיתון מצד א'
בכפוף להסכמה לעניין האחריות אשר שני הצדדים מעוניינים
להסדירה בהסכם,

אי לכך הותנה והוסכם בין הצדדים כדלקמן:

1. ההצהרות במבוא לחוזה זה מהוות חלק בלתי נפרד
ממנו.

4. המוכר לוקח על עצמו כל האחריות על הפרסומים
והתוכן שהיה בעיתון/בממכר עובר לרכישת העיתון ועד
לשנת 2018 יישא צד א' בכל תביעה שתתגלה כנגד
העיתון/הממכר.

5. המוכר מתחייב ומצהיר כי לא הסתיר כל מידע מהותי
בנוגע לעסקת המכר דנן, ואף מסר לקונה את הערכת המצב
הכללית לממכר בצורה הוגנת ומובהקת ללא הטעיה כלשהיא
שנובעת מחוסר תום לב אשר מטרתה הינה 'הגדלת אחוז
כדאיות העסקה'.

6. בהיות חוזה מכר זה מכר 'נטו', קודם לחתימת חוזה
זה, מתחייב המוכר כי יישא הוא בכל החבות הכספית ו/או
כל חוב אחר אשר נצברו על הממכר לרבות מסים לעירייה
ו/או מסים לרשויות המס ו/או קנסות שנרשמו על הממכר
ו/או כל חוב אחר מכל סיבה שהיא ככל שישנו.

9. הסכם זה משלים להסכם המכר שנערך בין הצדדים
ביום 10/02/16."

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

1
2
3

4 .ראני העיד בחקירתו הנגדית כי לפני ההסכמים מיום 10.2.2016 הוא שימש
5 כמנכ"ל של העיתון ועורך ראשי שלו, וכי לאחר מכירת העיתון לאקסטרא הוא חדל
6 לשמש כמנכ"ל אך המשיך בתפקידו כעורך ראשי (עמ' 24-25 לתמלול ישיבה מיום
7 18.5.2020).

8

9 .5 ביום 25.9.2016, כשבעה חודשים לאחר שהעיתון ואתר האינטרנט נמכרו
10 לאקסטרא, התובע הגיש בבית המשפט לתביעות קטנות בחיפה תביעה בסך 32,814 ₪
11 נגד ס.ב., בגין הפרת חוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 (להלן: חוק זכות יוצרים או
12 החוק), אשר סומנה ת"ק 16-09-58947. בכתב התביעה נטען כי בתחילת חודש יולי
13 2016 התברר לתובע שהחל מיום 23.4.2012 עשתה ס.ב. שימוש בצילום שהוא צילם
14 ביום 30.1.2008 במצלמתו את מגדלי אקירוב בתל-אביב מוארים בשעת לילה. נטען כי
15 ס.ב. שילבה את הצילום במסגרת כתבה שפורסמה בעיתון, ואף הועלתה לאתר העיתון,
16 וזאת ללא הרשאה של התובע, ללא תמורה וללא מתן קרדיט. משלא הוגש כתב הגנה
17 על-ידי ס.ב., ניתן נגדה פסק דין ביום 14.3.2017. חצי שנה לאחר מכן, ביום
18 12.9.2017, הוגשה התביעה הנוכחית.

19

20 כתב התביעה

21

22 .6 התובע, שהינו צלם עיתונות עצמאי, הגיש נגד אקסטרא וראני תביעה בגין
23 הפרת זכות יוצרים. בכתב התביעה תוארה הגרסה העובדתית הבאה: במטרה למכור את
24 הצילום מיום 30.1.2008, העלה אותו התובע לאתר האינטרנט שלו
25 (www.giliyaari.com) ולמאגר התמונות של סוכנות הצילום "פלאש 90". העיתון
26 ואתר העיתון עשו שימוש בצילום החל מיום 23.4.2012 (עת הם היו בבעלות ס.ב. -
27 א"ג) במסגרת כתבה בערבית שכותרתה: "ישראל כיבתה את האורות וחוסכת 11%
28 מצריכת החשמל" (להלן: הכתבה). השימוש בכתבה באתר העיתון נמשך לפחות עד
29 ליום 23.9.2016 (כאשר הם היו בבעלות אקסטרא - א"ג).

30

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

7. בכתב התביעה נטען כי הצילום הינו יצירה אמנותית מוגנת על-פי החוק, כי התובע הינו היוצר, כי אקסטרא וראני הפרו את זכות היוצרים החומרית ואת הזכות המוסרית של התובע וכי לא חלות הגנות "שימוש הוגן" ו"המפר התמים". עוד נטען כי אחריותה של אקסטרא נובעת מהיותה בעלת העיתון והמוציאה לאור שלו ומי שנושאת באחריות לפעולותיו של ראני, וכי לראני אחריות מתוקף היותו המנכ"ל והעורך הראשי של העיתון. הסעד הכספי המבוקש הועמד על 60,000 ₪ כפיצוי ללא הוכחת נזק, על-פי סעיף 56 לחוק.

כתב ההגנה

8. בכתב ההגנה פורטו הטענות הבאות: (1) לאור הסכם חלוקת האחריות, אין אקסטרא נושאת באחריות לשימוש בצילום עובר ליום 10.2.2016; (2) על-פי תקנון העיתון, האחריות על פרסום תוכן של כתבה רובצת על כתפי השולח בלבד; (3) אקסטרא לא ידעה דבר על השימוש המפר; (4) הוכחה טענת התובע, לפיה השימוש בצילום באתר העיתון נעשה לפחות עד ליום 23.9.2016; (5) ראני עבד כשכיר באקסטרא, ואינו נושא באחריות אישית.

הסוגיות הטעונות הכרעה

9. הדיון בשאלות שבמחלוקת יחולק לחמש סוגיות:
- (1) האם אתר העיתון הינו בבעלות הנתבעים?
 - (2) היכן פורסם הצילום, מתי פורסם ומתי הוסר?
 - (3) האם הופרה זכות יוצרים?
 - (4) אחריותו של ראני.
 - (5) הסעד הכספי.

הבעלות על אתר העיתון

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

10. בא-כוח הנתבעים טען בסיכומיו כי לנתבעים אין קשר כלשהו לאתר העיתון, אולם טענה זו לא נטענה בתצהירים שהגישו ראני ועלי. בתצהירו של עלי, הבעלים והמנכ"ל של אקסטרא, ובתצהירו של ראני, אחד הבעלים של ס.ב., נכתב שאקסטרא רכשה את עיתון חיפה נט ביום 10.12.2016, אולם לא צוין מאומה בנוגע לאתר העיתון. בחקירתו הנגדית אמר ראני:

6

7 "זה אתר שנבנה משנת 2004, עוד לפני שהיה עיתון ... זה
8 אתר מקומי שמנהלים אותו סטודנטים לתקשורת .. אנו
9 מפרסמים חדשות שקשורות לעיר חיפה בשפה הערבית" (עמ' 26
10 לתמלול ישיבה מיום 18.5.2020).

11

12 "אני אמרתי שאנחנו מעבירים להם את הגיליון של העיתון
13 המודפס לאתר. אני לא מכחיש את זה" (עמ' 29, שם).

14

15 וכשעומת ראני עם הסעיף בהסכם חלוקת האחריות בו נכתב שהממכר הינו
16 העיתון ואתר האינטרנט השייך לעיתון, הוא הודה: "נכון ... העיתון והאתר וכל
17 התכולה. התכוונתי תכולה, מה שיש בתוך האתר" (עמ' 30, שם). כשנשאל מפורשות
18 אם הממכר כולל גם את האתר, הוא השיב בחיוב (עמ' 32, שם). עוד אמר ראני:

19

20 "אבל אם אתה שואל אותי בקשר לאתר, אנחנו האתר
21 היחידי, חיפה נט זה האתר היחידי בחיפה שיש לו כניסות
22 בסביבות ה-2,300 בחודש ... והאתר חיפה נט זה ללא מטרה
23 רווחית. אנחנו לא מוכרים שם בכמויות אדירות של הודעות
24 פרסום ..." (עמ' 31, שם).

25

26 11. הנתבעים לא הציגו את הסכם המכר, והסתפקו בהצגת הסכם חלוקת האחריות,
27 בו תואר מפורשות הממכר אותו רכשה אקסטרא - עיתון חיפה-נט, אשר לו שייך אתר
28 האינטרנט www.haifanet.co.il. הוכח, איפוא, כי החל מיום 10.2.2016 הייתה
29 אקסטרא הבעלים של אתר העיתון.

30

31 היכן פורסם הצילום ובאילו מועדים

32

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

12. בא-כוח התובע הודה בסיכומי התשובה כי לא הוצגה ראייה לפרסום הצילום בעיתון המודפס, וכי מדובר במסקנה הגיונית. התובע אמר בחקירתו הנגדית:

3

4 "בזמנו אני ראיתי עותקים של הגרסה המודפסת, של אפריל,
5 באתר. של הגרסה המודפסת של העיתון. מכאן ההסקה שזה
6 אתר שהוא האתר של העיתון ... אני חושב שזו הנחה סבירה
7 בנסיבות האלה" (עמ' 11 לתמלול).

8

9 "אני במו עיני לא ראיתי את הגרסה המודפסת, אבל עורך
10 הדין שלי הלך וראה שזה עיתון שמופץ" (שם).

11

12 ראני, שהיה הבעלים של העיתון ושל אתר העיתון ביום 23.4.2012, הכחיש

13 בחקירתו הנגדית כי הכתבה ובה הצילום פורסמו בעיתון:

14

15 "מה שבטוח במאה אחוז שהתמונה הזאת לא הודפסה בתוך
16 הגיליון המודפס עיתון חיפה, זה בטוח, ואין פה חוכמות.
17 אם אתה אומר שיש אחד מהעיתונים לא בתוך האתר, אז
18 אתה לא בדקת טוב. כי כל התגזירים של העיתון היו בתוך
19 האתר" (עמ' 39 לתמלול).

20

21 לאור עדויות אלו, הנני קובע כי לא הוכחה הטענה העובדתית שבכתב התביעה,

22 לפיה הצילום פורסם בעיתון ביום 23.4.2012.

23

24 13. שונה המצב לגבי פרסום הצילום באתר העיתון. לתצהיר התובע צורפה תמונת

25 האתר מיום 23.4.2012 ובה הצילום. ראני הודה בחקירתו הנגדית כי הפרסום של הצילום

26 באתר החל במועד זה:

27

28 "מתי התפרסמה הכתבה באתר? אני אגיד לך, ב-
29 23.9.2012, נכון? זה יום שני" (עמ' 39 לתמלול).

30

31 "היה לי פספוס שאחד מהסטודנטים שם את התמונה הזאת.
32 היה לי פספוס בזמנו, ב-2012, אני מודה" (עמ' 40-41
33 לתמלול).

34

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

14. התובע טען כי לפחות עד ליום 23.9.2016 פורסם הצילום באתר העיתון. לתצהירו צורפו מכתבי בא-כוחו אל ראני מתאריכים 12.7.2016, 24.7.2016 ו-8.8.2016 שנשלחו בפקס ובהם דרישה להפסקת השימוש המפר בצילום ותמונת אתר העיתון מיום 23.9.2016, בה מופיע הצילום. כאשר ראני נשאל בחקירה הנגדית מתי הופסק השימוש בצילום באתר העיתון, הוא השיב:

"שלחתם פקס דרך משרד עורך-דין 'נא להוריד את הכתבה הזאת', אם אני חושב, זה תוך חודש חודשיים ירד כי לא היה לי צוות להוריד את הכתבה"; "בכתבה הזאת אני אישרתי להסיר" (עמ' 34 לתמלול).

"זה ב-12.7 והשני ב-24.7. אחרי שקיבלתי את הפקס הזה, הורדתי את הכתבה" (עמ' 37, שם).

"אני עדכנתי אותו (את עלי -א"ג) שקיבלנו מכתב או פקס מעורך דין בקשר לכתבה הזאת, ואמרתי לו 'אל תדאג, אתה לא קשור כי אתה לא היית בעסק הזה, זה הסטודנטים של התקשורת שמו את התמונה ואל תדאג אני אוריד את התמונה' והורדתי" (שם).

כשנשאל ראני האם הוא עצמו הסיר את הכתבה מאתר העיתון, השיב:

"אולי אני או אחד העובדים ... אני לא זוכר, זה היה ב-2016" (עמ' 40 לתמלול).

דבריו של ראני, לפיהם הצילום הוסר מאתר העיתון כחודש או חודשיים לאחר שהתקבל בפקס מכתבו של בא-כוח התובע (מחודש יולי 2016), עולים בקנה אחד עם עדותו של התובע ותמונת האתר שצורפה לתצהירו, לפיהם הצילום עדיין הופיע באתר העיתון ביום 23.9.2016.

לאור מכלול העדויות, אני קובע כי הוכח שהצילום פורסם באתר העיתון ביום 23.4.2012 והוסר מהאתר בסמוך לאחר יום 23.9.2016, כשבעה חודשים לאחר שאקסטרא רכשה את הבעלות באתר העיתון.

זכות יוצרים - המסגרת הנורמטיבית

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

1

2 15. הבדיקה של טענת התובע להפרת זכות יוצרים נעשית במספר שלבים: הכרעה אם
3 מדובר ביצירה מוגנת, הוכחת יסוד הבעלות על היצירה, הכרעה אם נעשה שימוש ללא
4 רשות באחת מהזכויות הבלעדיות של בעל זכות היוצרים, בדיקת הגנות ופטורים, קביעת
5 אחריות ישירה וקביעת אחריות עקיפה. הטיעון לגבי שלבים אלו פורט בסעיפים 17-25
6 לכתב התביעה, ולמעט בסוגית האחריות - זכה להכחשה גורפת וסתמית בסעיף 19 לכתב
7 ההגנה. נבחן כעת שלבים אלו על-פי סדרם.

8

9 16. סעיף 4 לחוק זכות יוצרים קובע כי זכות יוצרים תהא, בין השאר, ביצירה
10 אמנותית שהיא יצירה מקורית המקובעת בצורה כלשהי. סעיף 1 מגדיר "יצירה אמנותית"
11 ככוללת "יצירת צילום", ומהגדרת "יצירת צילום" מוחרג "צילום שהוא חלק מיצירה
12 קולנועית". על דרישת המקוריות ביצירה שהינה צילום עמד בהרחבה בית המשפט העליון
13 ברע"א 7774/09 ויינברג נ' ויטהוף (פורסם בנבו, 28.8.2012) (להלן: עניין ויינברג)).
14 בין השאר נכתב שם כי "בכל צילום העומד בדרישת המקוריות המינימלית קיימת טביעת
15 עינו הייחודית של הצלם", ו"יותר משיש בו בצילום מן המצולם - יש בו מן המצלם -
16 המשקיע, תכופות, בצילום מרוחו, מטעמו ומכישוריו; המשקיע בתצלום את חושיו ואת
17 נקודת המבט הייחודית שלו על המציאות". כשמדובר בצילום מתקיימת, כמובן, אף
18 דרישת הקיבוע. בענייננו, עומד הצילום של מגדלי אקירוב בתל-אביב כשהם מוארים
19 בשעת לילה בשתי הדרישות האמורות - המקוריות והקיבוע. ענייננו, איפוא, ביצירה
20 מוגנת.

21

22 17. בסעיף 33 לחוק נקבע כי "היוצר של היצירה הוא הבעלים הראשון של זכות
23 היוצרים ביצירה". בכתב התביעה צוין שהתובע, יוצר הצילום, העלה אותו לאתר
24 האינטרנט שלו ולמאגר התמונות של סוכנות "פלאש 60" לשם מכירה ללקוחותיה. לא
25 נטען על-ידי הנתבעים כי העלאת הצילום לאתר העיתון נעשתה בהסכמה של התובע, או
26 כי זכות היוצרים עברה אליהם בחוזה או על-פי דין, כפי שמאפשר סעיף 37 לחוק. לא
27 הייתה מחלוקת כי התובע הוא הבעלים של היצירה המוגנת.

28

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

18. קבענו כממצא עובדתי כי הצילום בשלמותו פורסם באתר העיתון במשך למעלה
מארבע שנים, החל מחודש אפריל 2012 ועד לחודש ספטמבר 2016. בכך בוצעה
"העתקה" של הצילום, כמובנה בסעיף 12(1) לחוק. מאחר והעתקה הינה אחת מרכיבי
זכות יוצרים (המפורטים בסעיף 11 לחוק), ביצועה על-ידי מפעילי אתר העיתון מהווה
שימוש ללא רשות בזכות יוצרים. ניתן אף לראות בפרסום הצילום באתר העיתון פעולה
הנכנסת בגדרו של סעיף 48(3) לחוק, ורואה באקסטרא כמפרה עקיפה.

7

19. לא רק את הזכות הכלכלית הקבועה בסעיף 11 לחוק הפרה אקסטרא, אלא אף את
הזכות המוסרית, המעוגנת בפרק ז' שבו. זכות זו כוללת את זכות הייחוס - זכותו של
התובע להיות מוכר כיוצר היצירה - והזכות לשלמות היצירה. חלה על אקסטרא הוראת
סעיף 51(3) לחוק, הקובע כי המפיץ את היצירה בהיקף מסחרי ייחשב למפר עקיף של
הזכות המוסרית.

13

20. הגענו לשלב הבדיקה של הגנות ופטורים. בכתב התביעה נטען כי השימוש שעשו
הנתבעים ביצירה של התובע אינו "שימוש הוגן" על-פי סעיף 19 לחוק, ואף לא חלה
לגביו הגנת "מפר תמים" שבסעיף 58 לו. בכתב ההגנה נטען כי אקסטרא לא ידעה דבר
כלשהו על השימוש המפר ולא הייתה לה היכולת לדעת כי מדובר בשימוש מפר.
בסיכומיו בכתב התייחס בא-כוח הנתבעים להגנת "מפר תמים", ציטט ממאמר של עורך-
דין גיא קדם, בו נכתב כי המבחן להגנה זו הינו סובייקטיבי ואובייקטיבי כאחד, ונטען כי
הפרסום עומד ב"כל הקריטריונים של ההגנות הנ"ל". למניעת אי-בהירות יצוין כי נטען
על-ידי הנתבעים אך ורק לתחולת סעיף 58 שעניינו "מפר תמים", ולא לקיום הגנות
אחרות כלשהן. לפיכך נידרש רק לטענה זו.

23

בסעיף 58 לחוק נקבע:

25

26 "הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, ואולם המפר לא ידע
27 ולא היה עליו לדעת, במועד ההפרה, כי קיימת זכות יוצרים
28 ביצירה, לא יחויב בתשלום פיצויים עקב ההפרה".
29

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

סעיף זה מסייג את חבותו של מפר זכות היוצרים או הזכות המוסרית ביצירה בתשלום פיצויים לבעל היצירה. בעניין ויינברג הובהר כי הגנת המפר התמים עומדת למי שלא ידע ולא חשד כלל בקיומה של זכות יוצרים ביצירה. דוגמה למקרה בו התקבלה הגנה זו מצוי בע"א 8742/15 אסטרוולוג הוצאה לאור בע"מ נ' רון (פורסם בנבו, 3.12.2017), בו נפסק:

"במקרה החרג של יצירה שזכתה להגנת זכות יוצרים, אך לא פורסמה בדרך שניתן יהיה לאתרה גם על ידי חיפוש מדוקדק, וכאשר בעל הזכות לא הציג בפני המפר ראיה על ההפרה הנטענת, ראוי להחיל על המפר העקיף את הגנת המפר התמים הקבועה בחוק".

לא כך במקרה שבפנינו. בפברואר 2016 רכשה אקסטרא את העיתון ואת אתר העיתון. עלי, הבעלים שלה, ידע כי אחיינו ראני היה המנכ"ל והעורך הראשי של העיתון עוד בטרם הרכישה, ב"תקופת ס.ב.". הוא סמך עליו והחליט להעסיקו כעורך ראשי אף ב"תקופת אקסטרא". בחקירתו הנגדית הודה עלי כי ראני, בתפקידו כעורך ראשי של העיתון, היה קבלן משנה של אקסטרא וקיבל תמורה כנגד חשבוניות מס (עמ' 49 לתמלול), וכי הוא עצמו, עלי, לא התערב בעבודתו: "מבחינתי הוא המנהל" - הדגיש עלי בעמ' 47 לתמלול. עולה מכך שהאדם שהכיר לפני ולפנים את העיתון, עוד מ"תקופת ס.ב.", היה ראני. כאמור בהסכם חלוקת האחריות, אתר העיתון שייך לעיתון. מכאן, שראני אמור היה להכיר את כל הפרסומים באתר העיתון, ובמיוחד את אלו שהועלו לאתר ב"תקופת ס.ב." ונשארו בו ב"תקופת אקסטרא". אינני מקבל את טענת הנתבעים כי בתקופת ההפרה (שארכה כשבעה חודשים) אקסטרא לא הייתה צריכה לדעת כי קיימת לתובע זכות יוצרים בצילום שהופיע באתר העיתון. אקסטרא רכשה את אתר העיתון בחודש פברואר 2006 כאתר חי ופעיל, עמוס בכתבות וצילומים. עלי, הבעלים של אקסטרא, כלל לא התעניין במתרחש. ראני, העורך הראשי של העיתון, שהאתר הוא חלק ממנו, "עצם עיניו" ולא טרח לבחון אילו צילומים מצויים בו ולמי מוקנות זכויות היוצרים באותם צילומים. חזקה שלו היה בודק את הפרסומים באתר, היה מגלה על נקלה את הצילום של התובע. אכן, אקסטרא לא ידעה, אולם היא הייתה צריכה לדעת. לפיכך, לא חלה עליה הגנת המפר התמים.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

אחריותו של ראני

21. בסיכומיו בכתב טען בא-כוח התובע כי ראני נושא באחריות להפרת זכות היוצרים של התובע מאחר והוא היה העורך הראשי ומנכ"ל העיתון, מאחר הוא רשום כבעל הדומיין, מאחר ואליז נעשו הפניות להסרת הצילום מאתר העיתון ומאחר והוא שהורה על הסרתו.

22. יש להבחין בין מעמדו של ראני ב"תקופת ס.ב.", בה הוא היה אורגן של ס.ב., לבין "תקופת אקסטרא", בה הוא פעל כקבלן משנה ושימש עורך העיתון (על-פי עדות עלי).

ב"תקופת ס.ב.", בשנים 2012-2016 היה ראני אורגן של החברה. בע"א 725/78 בריטיש קנדיאן בילדרס בע"מ נ' אורן, פ"ד לה (4) 253 (1981) נפסק כי אם מעשיו של אורגן בחברה עולים כדי עוולה אזרחית, תוטל עליו אחריות אישית בנוזיקין. בע"א 9183/99 פניגשטיין נ' חברת חברי המהפך מס' 1 (מחצבות) בע"מ, פ"ד נח (4) 693 (2004) (להלן: עניין פניגשטיין) הודגש כי הטלת אחריות אישית בנוזיקין על מנהל חברה מותנית בכך שבמעשיו או במחדליו יתקיימו כל היסודות הנדרשים לגיבושה של אחריות על-פי דיני הנזיקין. השאלה אם ב"תקופת ס.ב." גרם ראני ברשלנותו להפרת זכות היוצרים מצריכה הוכחת כל יסודותיה של עוולת הרשלנות, ובראש וראשונה - הוכחת קיומה של חובת זהירות כלפי התובע. לעניין הטענה בדבר חוסר תום ליבו של ראני באותה תקופה, יפים דברי השופט מצא בעניין פניגשטיין:

"יצוין כי לעניין חובת תום-הלב פסקנו זה לא כבר כי 'להטלת חבות אישית על המנהל אין די להיווכח כי נורמת תום-הלב - המכתיבה רמת התנהגות אובייקטיבית - הופרה, אלא יש להראות שעל המנהל רובץ אשם אישי (סובייקטיבי) למעשים או למחדלים שיש בהם משום ביצוע עוולה או הפרת חובה חוקית'".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

משלא הוכיח התובע כי לראני הייתה כלפיו חובת זהירות בתקופה ששימש
כאורגן של ס.ב., יש לדחות את הטענה לקיומה של רשלנות מצידו.

23. שונים הדברים ב"תקופת אקסטרא", לאחר 10.2.2016. משרכשה אקסטרא את
הבעלות באתר העיתון והתקשרה עם ראני כקבלן משנה שישמש עורך העיתון, רבצה
עליו חובה חוזית כלפי אקסטרא למלא את תפקידו, על כל חלקיו, דהיינו - לשלוט אף
על הנעשה באתר העיתון, השייך לעיתון עצמו. הוא העיד כל לא ידע על קיומו של
הצילום באתר העיתון, אולם מתוקף תפקידו היה עליו לדעת על כך ולדאוג להסרת
הצילום ביוזמתו. כתוצאה מאי-מילוי תפקידו כראוי, הופרה זכות היוצרים של התובע.
במחדלו "תרם" ראני להפרת זכות יוצרים, אשר - על-פי סעיף 52 לחוק - הינה עוולה
אזרחית. מכאן נובעת חובתו לפצות את התובע על נזקו.

הסעד הכספי

24. סעיף 56 לחוק זכות יוצרים מקנה לבית המשפט סמכות להעניק סעד כספי המצוי
בטווח מוגדר של סכומים, וקובע רשימה של שיקולים אותם נדרש הוא לשקול בבואו
להטיל פיצויים ללא הוכחת נזק על מפר זכות יוצרים. בע"א 4600/08 האולפנים
המאוחדים בע"מ נ' ברקי פטה המפרים ישראל בע"מ (פורסם בנבו, 4.4.2012) צוין כי
"בנושא הפיצויים הסטטוטוריים בגין הפרת זכות יוצרים, שיקול ההרתעה צועד יד ביד
עם הכרה בקושי בתיקים מסוימים להוכיח את הפיצוי בדרכים רגילות" (וראו גם ע"א
5977/07 האוניברסיטה העברית בירושלים נ' בית שוקן להוצאת ספרים בע"מ (פורסם
בנבו, 20.6.2011)).

25. בא-כוח התובע הדגיש בסיכומיו בכתב את היקף ההפרה, תקופת ההפרה (אותה
מנה החל משנת 2012, למרות שהפרת הזכות על-ידי אקסטרא החלה רק ביום
10.2.2016), הנזק הממשי שנגרם לתובע, הרווח שצמח לנתבעים וחוסר תום ליבם. בא-
כוח הנתבעים טען בסיכומיו כי התובע לא הוכיח את היקף נזקו המשוער על מנת שבית
המשפט יוכל לאמוד את הפיצוי המתאים ללא הוכחת נזק.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 28504-09-17 יערי נ' אקסטרא טופ בע"מ

תיק חיצוני:

1

2 26. לאחר ששקלתי את הפרמטרים המנויים בסעיף 56 לחוק, החלטתי להעמיד את
3 הפיצוי ללא הוכחת נזק עבור התקופה שתחילתה בחודש פברואר 2016 על סך 15,000
4 ₪.

5

6

התוצאה

7

8 27. לאור האמור לעיל, הנני מחייב את הנתבעים (ביחד ולחוד) לשלם לתובע את
9 הסכומים הבאים:

10 (1) 15,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה למדד וריבית כחוק החל ממועד הגשת
11 התביעה, 12.9.2017, ועד לתשלום המלא בפועל;

12 (2) אגרת תביעה בצירוף הפרשי הצמדה למדד וריבית כחוק החל ממועד הגשת
13 התביעה ועד לתשלום המלא בפועל;

14 (3) שכר טרחת עורך-דין בסך כולל של 4,600 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה למדד
15 וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

16

17

18 ניתנה היום, ד' תשרי תשפ"א, 22 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.

19

אורי גולדקורן, שופט

20
21